

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/56/2014
Identifikačné číslo spisu:	2012200232
Dátum vydania rozhodnutia:	18.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2012200232.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eleny Kováčovej, v právnej veci žalobkyne: Z. A., bytom Q. XX, P., zastúpenej Mgr. Romanom Tomanom, PhD., advokátom, so sídlom Rudnayovo nám. 1, Bratislava, proti žalovanému: Okresnému úradu Trnava, so sídlom Vájanského 2, Trnava, za účasti: Trnavskej vodárenskej spoločnosti, a. s., so sídlom Priemyselná 10, Piešťany, IČO: 36 252 484, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia bývalého Krajského úradu životného prostredia Trnava, číslo AFI/2012/204/MJ zo dňa 06.03.2012, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/34/2012-121 zo dňa 13.03.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/34/2012-121 zo dňa 13. marca 2014, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania v záhlaví označeného rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie (vydané bývalým Obvodným úradom životného prostredia Trnava - pracovisko Hlohovec, odbor štátnej vodnej správy a ochrany prírody) č. B2011/00500/ŠVS/AU zo dňa 03.11.2011, ktorým podľa § 26 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a podľa § 82 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) vydal pre stavebníka Trnavská vodárenská spoločnosť a. s. povolenie na užívanie vodnej stavby „Celoobecná kanalizácia Červeník“. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia žalovaného. Poukázal na to, že vodná stavba „Celoobecná kanalizácia Červeník“ bola povolená rozhodnutím z 25.03.2008, ktoré bolo doručované verejnou vyhláškou, pričom počas stavebného konania neboli uplatnené žiadne námietky právnym

predchodcom žalobkyne (žalobkyňa sa stala vlastníčkou predmetnej parcely až dňa 19.08.2009) a voči tomuto rozhodnutiu nebol podaný riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, a preto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 7.5.2008, je vykonateľné a vzhľadom k tomu, že uplynuli 3 roky od jeho právoplatnosti, nie je preskúmateľné. V tejto súvislosti uviedol, že správny poriadok v ustanovení § 68 ods. 1 ustanovuje na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia objektívnu trojročnú lehotu a rozhodnutím mimo odvolacieho konania nemožno zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie po uplynutí troch rokov od jeho právoplatnosti rozhodnutia. Reagujúc na námietky žalobkyne uviedol, že stavebník v stavebnom konaní nemohol mať súhlas žalobkyne na realizáciu predmetnej stavby, nakoľko túto parcelu žalobkyňa nadobudla do vlastníctva až v roku 2009, a to na základe Osvedčenia o dedičstve, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25.02.2009, pričom povolenie na uskutočnenie vodnej stavby bolo vydané už dňa 25.03.2008. Konštatoval, že v čase povoľovania verejnej kanalizácie sa predmetná parcela nachádzala mimo zastavaného územia obce (zmena územného plánu bola schválená 16.12.2011), pričom orgán štátnej vodnej správy pri povoľovaní výstavby vodného potrubia verejného vodovodu alebo stokovej siete verejnej kanalizácie mimo zastavaného územia obce, môže rozhodnúť, v akom rozsahu ich možno uskutočniť a prevádzkovať na cudzom pozemku. Krajský súd na doplnenie uviedol, že ak by zákony týkajúce sa odvetvia vodných stavieb, priznávajúce oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam v prospech vlastníkov a prevádzkovateľov týchto stavieb a ukladajúce vlastníkom nehnuteľností povinnosť strpieť výkon týchto oprávnení, t. j. upravujúce takzvané zákonné vecné bremená neriešili zároveň poskytovanie náhrad za vzniklé zákonné vecné bremená, je možné odvodiť poskytnutie týchto náhrad priamo z čl. 20 odsek 5 Ústavy Slovenskej republiky, resp. aj z ustanovenia § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že žalobné dôvody nezakladajú dôvod na to, aby súd zrušil rozhodnutie žalovaného, nakoľko tento postupoval s vodným ako aj stavebným zákonom, keď ani v územnom konaní a ani v stavebnom konaní neboli zo strany účastníkov konania vznesené žiadne námietky a pripomienky voči rozhodnutiu o povolení predmetnej stavby, nebol podaný riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, rozhodnutie je právoplatné a vykonateľné, naviac uplynuli 3 roky od nadobudnutia jeho právoplatnosti, na základe čoho žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalovanému a účastníkovi konania Trnavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. náhradu trov konania nepriznal, a to s poukazom na § 250k OSP, ktoré je osobitným ustanovením upravujúcim právo na náhradu trov konania iba úspešnému žalobcovi, čím v podstate vylučuje priznanie náhrady trov konania inému i pribratému účastníkovi.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa navrhujúc, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave a rozhodol tak, že prvostupňové rozhodnutie ako aj rozhodnutie žalovaného sa zrušujú, zároveň uplatnila trovy konania. Odvolanie žalobkyne je v plnom znení totožné s podanou žalobou. Namietala nesprávne uplatnenie koncentračnej zásady správnymi orgánmi, poukazovala na to, že stavebník pred vydaním stavebného povolenia ani v priebehu realizácie vodnej stavby a ani v priebehu kolaudačného konania nepreukázal vlastnícke právo alebo právo vecného bremena k predmetnému pozemku žalobkyne, na zriadenie vodnej stavby nemal súhlas žalobkyne, ďalej namietala, že realizácia kanalizácie na predmetnom pozemku nebola vykonaná v súlade s projektovou dokumentáciou pre stavebné povolenie a napokon, že povolenie zmeny stavby - stoky DA má dopad na jej práva, a nebola súčasťou projektovej dokumentácie overenej stavebným úradom. Žiadala, aby bolo rešpektované jej vlastnícke právo, a preto sa domáhala ochrany práv podľa čl. 46 odsek 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky tvrdiac, že akýkoľvek verejný záujem nemožno presadzovať skrz porušovanie ústavných práv fyzických a právnických osôb.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že ako prvostupňový tak aj odvolací správny orgán postupovali v konaniach v súlade s príslušnými právnymi predpismi a vydané rozhodnutia sú vecne a právne správne. Navrhol, aby odvolací súd odvolaniu žalobkyne ako nedôvodnému nevyhovel. Pridržiaval sa všetkých svojich tvrdení vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 09.07.2012. Zdôraznil, že žalovaný postupoval pri povoľovaní vodnej stavby podľa § 58 ods. 4 stavebného zákona, kedy stavebník podzemných stavieb podliehajúci tomuto zákonu nepreukazuje vlastníctvo alebo iné právo k pozemku alebo stavbám na ňom. Právny predchodca žalobkyne, ktorý bol účastníkom územného ako aj stavebného konania, v konaní o povolení vodnej stavby nevzniesol žiadne námietky, ktoré by boli zahrnuté do podmienok stavebného povolenia, nepodal odvolanie proti

rozhodnutiu o povolení predmetnej vodnej stavby, z čoho je možné vyvodit', že rozhodnutie považoval za zákonné. Rozhodnutie, ktorým bola povolená predmetná vodná stavba, je právoplatné a nie je ho možné meniť ani cestou mimoriadnych opravných prostriedkov, nakoľko uplynuli 3 roky od nadobudnutia jeho právoplatnosti. Podľa § 70 stavebného zákona je toto rozhodnutie záväzné aj pre právnych nástupcov účastníkov konania. Stavba je zrealizovaná a skolaudovaná, sú ňou odkanalizovaní obyvatelia obce Červeník, je to vodná stavba postavená vo verejnom záujme. Kolaudačné rozhodnutie rieši len otázku dodržania podmienok výstavby vyplývajúcich predovšetkým zo stavebného povolenia. Otázka náhrady prípadnej škody spôsobenej na pozemku respektíve za obmedzenie vlastníckeho práva je otázkou dohody medzi vlastníkom vodnej stavby a vlastníkom pozemku. Žalobkyni bola v rámci zákona poskytnutá náhrada, ktorú neprijala, postupník stavebníka požiadal žalobkyňu o uzavretie zmluvy na zriadenie vecného bremena na predmetnú parcelu, ktorá však s tým nesúhlasila s odôvodnením, že celú záležitosť dala na súd, kde žalovaný je Obec Červeník. Žalovaný zdôraznil, že stavebník svojou stavbou žiadnym spôsobom neobmedzoval a neobmedzuje vlastníčku pri výkone jej vlastníckych práv, práce sa realizovali až po zbere úrody a pozemok bol daný do pôvodného stavu. Stavba je umiestnená v zemi a pozemok sa naďalej využíva na poľnohospodárske účely. Poukázal na to, že prípadné budúce využitie predmetného pozemku ako stavebného nie je znemožnené priečnou podzemnou stavbou kanalizácie, ale pozdĺžnym lemovaním jej pozemku jestvujúcimi rozvodmi vysokého napätia z jednej strany a nízkeho napätia z druhej strany pozemku a ich ochrannými pásmami. Napokon poukázal aj na to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného v zmysle § 73 ods. 17 písm. b/ zákona o vodách nie je preskúmateľné súdom. Žalovaný vyslovil názor, že v posudzovanom prípade sa nejedná o rozhodnutie, v ktorom by sa rozhodovalo o základných právach a slobodách chránených Ústavou Slovenskej republiky, ale ide o vydanie povolenia na užívanie vodnej stavby za predpokladu, že boli splnené všetky podmienky uložené v stavebnom povolení, stavba je užívania schopná a jej užívanie nebude ohrozovať verejný záujem.

Zúčastnená osoba v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil považujúc ho za právne a vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve súdy preskúmajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Súdy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj

procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu ako aj konania, ktoré im predchádzali, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa oboznámil s obsahom súdneho spisu, tvrdeniami oboch účastníkov, ako aj so závermi krajského súdu, ktoré považuje za vecne i právne správne, pričom nezistil žiadnu vadu konania, ktorá by zakladala dôvod pre zrušenie rozhodnutia krajského súdu.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, najvyšší súd sa vo svojom odôvodnení obmedzí na skonštatovanie správnosti dôvodov a ich doplnenie na zdôraznenie ich správnosti.

Žalobkyňa vo svojom odvolaní predostrela odvolaciemu súdu na posúdenie odvolacie námietky doslovne zodpovedajúce argumentácii v podanej žalobe. Namietala nesprávne uplatnenie koncentračnej zásady správnymi orgánmi, poukazovala na to, že stavebník pred vydaním stavebného povolenia ani v priebehu realizácie vodnej stavby a ani v priebehu kolaudačného konania nepreukázal vlastnícke právo alebo právo vecného bremena k predmetnému pozemku žalobkyne, na zriadenie vodnej stavby nemal súhlas žalobkyne, ďalej že realizácia kanalizácie na predmetnom pozemku nebola vykonaná v súlade s projektovou dokumentáciou pre stavebné povolenie a napokon, že povolenie zmeny stavby - stoky DA má dopad na jej práva, a nebola súčasťou projektovej dokumentácie overenej stavebným úradom. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti so vznesenými námietkami zdôrazňuje, že podľa jeho názoru sa krajský súd dostatočne zrozumiteľne, určito a presvedčivo vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne v napadnutom rozhodnutí.

Prvú vyššie uvedenú odvoláciu námietku Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nedôvodnú. Krajský súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo, logicky a v dostatočnom rozsahu vysvetlil, z akého dôvodu nie je možné v kolaudačnom konaní uplatňovať námietky voči umiestneniu a povoleniu vodnej stavby. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné ozrejmiť žalobkyňu, že stavebné konanie ako i kolaudačné konanie sú v podstate dva ucelené druhy konaní, ktoré síce na seba v ich jednotlivých fázach nadväzujú, avšak majú odlišný predmet konania. Pri stavebnom konaní príslušný správny orgán skúma najmä splnenie podmienok, uvedených v ustanovení § 62 stavebného zákona (v nadväznosti na § 73 ods. 1 vetu druhú zákona o vodách), a finálne v kladnom prípade vydá časovo obmedzené stavebné povolenie, v ktorom určí záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby a rozhodne o námietkach účastníkov konania. Nadobudnutím právoplatnosti sa považuje konanie za právoplatné skončené.

Následne až po dokončení stavby prichádza do úvahy konanie, ktoré je upravené v siedmom oddieli druhej časti stavebného zákona pod názvom „UŽÍVANIE STAVIEB Kolaudácia stavieb“, kedy dokončenú stavbu možno užívať až po vydaní kolaudačného rozhodnutia. Predmet kolaudačného konania je upravený v ustanovení § 81 ods. 1 stavebného zákona (v nadväznosti na § 73 ods. 1 vetu druhú zákona o vodách), podľa ktorého príslušný správny orgán skúma najmä, či sa stavba uskutočnila podľa dokumentácie overenej stavebným úradom v stavebnom konaní a či sa dodržali zastavovacie

podmienky určené územným plánom zóny alebo podmienky určené v územnom rozhodnutí a v stavebnom povolení. Ďalej skúma, či skutočné realizovanie stavby alebo jej užívanie nebude ohrozovať verejný záujem, predovšetkým z hľadiska ochrany života a zdravia osôb, životného prostredia, bezpečnosti práce a technických zariadení. Pre obe konania je však typická a spoločná koncentračná zásada, ktorou je stavebné ako i kolaudačné konanie ovládané. Táto zásada je vyjadrená v ustanoveniach § 61 ods. 1 a § 80 ods. 1, 2 stavebného zákona, pričom špecifikom tejto zásady je to, že účastníci konania môžu uplatniť námietky a stanoviská najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak sa na ne neprihliadne. Z uvedeného je teda jednoznačne zrejmé, že námietky žalobkyne, vznesené v kolaudačnom konaní, týkajúce sa stavebného, prípadne územného konania, nemôžu byť právne relevantné.

V nadväznosti na námietku žalobkyne, že stavebník ani pred vydaním stavebného povolenia ani v priebehu realizácie vodnej stavby a ani v priebehu kolaudačného konania nepreukázal vlastnícke právo alebo právo vecného bremena k predmetnému pozemku žalobkyne, na zriadenie vodnej stavby nemal súhlas žalobkyne, odvolací súd poukazuje i na ustanovenie § 58 ods. 4 stavebného zákona, podľa ktorého stavebník podzemných stavieb podliehajúcich tomuto zákonu nepreukazuje vlastníctvo alebo iné právo k pozemku alebo stavbám na ňom, ak ide o stavby, ktoré funkčne ani svojou konštrukciou nesúvisia so stavbami na pozemku ani s prevádzkou na ňom a ktoré ani inak nemôžu ovplyvniť využitie pozemku na účel, ktorému je určený.

Na uplatnenie náhrady prípadnej škody na pozemku, resp. náhrady za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti navrhovateľka môže využiť príslušné právne prostriedky, avšak túto nebolo možné riešiť v kolaudačnom konaní, ako to správne konštatoval i krajský súd a správny orgán.

Za nedôvodné považoval odvolací súd i ďalšie námietky žalobkyne, že realizácia kanalizácie na predmetnom pozemku nebola vykonaná v súlade s projektovou dokumentáciou pre stavebné povolenie, že povolenie zmeny stavby - stoky DA má dopad na jej práva, a nebola súčasťou projektovej dokumentácie overenej stavebným úradom, keďže bolo preukázané, že sporný úsek kanalizácie (trasa kanalizačného potrubia časti stoky DA), ktorý vedie po pozemku žalobkyne, sa nemenil a bol realizovaný v súlade s projektovou dokumentáciou overenou v stavebnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobkyne uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Námietky žalobkyne sa úplne zhodujú so žalobnými námietkami a boli dostatočným spôsobom odôvodnené v napadnutom rozsudku krajského súdu, ktorý jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na namietané právne a skutkovo relevantné otázky. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 druhá veta OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil, doplňujúc a stotožniac sa aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), pretože pri nedostatku dôvodov pre zrušenie napadnutého rozhodnutia nezistil ani okolnosti, ku ktorým by musel prihliadať z úradnej povinnosti.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnej žalobkyni ich náhradu nepriznal, a žalovanému a zúčastnenej osobe, ktorí mali vo veci plný úspech, ich náhrada neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.